

ଅକାଳମୃତ ନିବାରଣ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର
ଚତୁର୍ନାୟିକା ବୃତ୍ତ କଥା ।

ଶ୍ରୀ ବରଦା ପ୍ରସାଦ ଦୋଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରଚିତ
ଓ ପ୍ରଥମବାର ମୁଦ୍ରିତ ।

ଓଡ଼ିଶା ପେଟ୍ରିସ୍ପ୍ରେସ୍ ପ୍ରେସ୍ରେ ମୁଦ୍ରିତ ।

Printed by B. Sarangi.

THE ORISSA PATRIOT PRESS

Mahammadia Bazar

CUTTACK

1911

ମୂଲ୍ୟ ଛଅପଇସା ଟ ୦ ୯ ୯ ମାତ୍ର ।

ଅକାଳମୃତ୍ୟୁ ନିବାରଣ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକବି

ଚତୁର୍ଥାୟା ବ୍ରତକଥା ।

ଶ୍ଳୋକ ।

ଯଦ୍ ଜିହ୍ବାଗ୍ରେ ରଟଇ ଶ୍ରୀନିତ୍ୟାନନ୍ଦସ୍ୟ ନାମୋ

ସସ୍ୟ ହୃଦୟେ ସ୍ଥିରଇ ପ୍ରଭୁଗୁଣାବରମଃ

ତତ୍ତ୍ୱ ବହୁ ଦୂର ମାର୍ଗେ ନ ଇଷୁଇ ଯମଃ

ନବଲ ପ୍ରବେଶଂ କରେଇ ଶରୀର ବରମଃ

ଜୟ ଜୟ ଦେବ ଜୟ ବଳରାମ

ଦେହମେ ଦେହେ ଶ୍ରୀଚରଣେ ବିଶ୍ରାମ

ଗୀତ ।

(ଭଗବତ୍ ବୃତ୍ତରେ ଗାଇବ ।)

ଜୟ ହେ ଦେବ ହଲଧର । ରେହୁଣୀ ଦେବୀଙ୍କ କୁମର । ୧ ।

ଯା ଜିହ୍ବା ଅଗ୍ରେ ବଳରାମ । ନିରନ୍ତେ କରନ୍ତି ବିଶ୍ରାମ । ୨ । ତାହାକୁ

ତରେ ଜନ୍ମରାଣ । କଲ ନ ପଶେ ତା ଦେହେଣ । ୩ ।

ଧନ୍ୟଂ ଧନ୍ୟଂ କଳୟୁଗ ଯୁଗମଧ୍ୟେଣ ଅଗ୍ରଣୀ

ଯସ୍ତୁଂ କାଳଂ ବ୍ୟମୋକ୍ଷଇ ନାମନେ ସର୍ବ ପ୍ରାଣିନଃ

ଅହୋବତ୍ତ ବ୍ୟାଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଳଂ ବ୍ୟବହାରଃ

ବ୍ୟାକୁଳାଃ ସକଳାନିବାଃ ରଟୟନ୍ତି ହରଃହରଃ

ଧନ୍ୟ ରେ ଧନ୍ୟ ଯୁଗ କଳ । ସକଳ ଯୁଗେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଲି । ୧

କରାଳ ବ୍ୟବହାରେ ପ୍ରାଣୀ । ବ୍ୟାକୁଳେ ହରିନାମ ଗୁଣୀ । ୨ ସକଳ

ଜୀବ ଅନୁକ୍ଷଣେ । ସିଂସରେ ନାମ ଉଚ୍ଚାରଣେ । ୩ । ଲଭନ୍ତି
ଉତ୍ତମ ସୋପାନ । ଧନ୍ୟ ରେ କଳ ତୋତେ ଧନ୍ୟ । ୪ ।

କମାଣ୍ଡାର୍ଯ୍ୟଂ କମାଣ୍ଡାର୍ଯ୍ୟଂ କଲୋଃ କର୍ମ ତ ଶ୍ରେଷ୍ଠଂ
କର୍ମ ଗୁଣଂ ଜ୍ଞାନବୃନ୍ତଂ ନିଶ୍ୟନ୍ତ କୋଟି ମାନବ
କାଳସ୍ୟ ଦୁର୍ଗତ ପତ୍ରାନଂ ଅଶ୍ରୟନ୍ତି ଅବାସ୍ତବଂ
ତଂ ବୃଦ୍ଧଃ ଯୁବକୋ ବାଳୋ ସବୋ ତୁ ମନକର୍ମଣଃ

ଅଭୂତ କଳର ଅଗୁର । ଅକର୍ମେ ଅବିଦ୍ୟାରେ ନର । ୧ । ବ
ଯୁବା ବୃଦ୍ଧ ଅବା ବାଳ । ସବଂକୁ ଗ୍ରାସି ଅଛୁ କାଳ । ୨ । କାଳକୁ
ଉଚିତ ଔଷଧ । ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁପାନ୍ନେ ବୋଧ । ୩ ।

ସୁଜନସ୍ୟ ଗୁରୁର୍ଥାୟ ବିନାଶାୟ ତ ଦୁଷ୍ଟଭାଂ
ବାଗ୍ମଳ ପ୍ରାୟେକମେକନ୍ତୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠଂ ଗମ୍ୟରମ୍ୟକଂ
ବିଦ୍ୟାଗୁନସ୍ୟମେଗ୍ରନ୍ତଂ ଶୃଣୁନ୍ତୁ ସବଂକୋବିଦଃ
ରହସ୍ତୁ ଗାନରବନେ ଉତ୍କଳଃ ଚରନ୍ଦନଃ

ସୁଜନ ହୃଦର ନିମିତ୍ତ । ଅକର୍ମ ବିନାଶର ଅର୍ଥ । ୧ । ବାଗ୍ମଳ
ପ୍ରାୟେ କିନ୍ତୁ ମୁହଁ । ଶ୍ରେଷ୍ଠଦେବଙ୍କ ପ୍ରୀତିପାଇଁ । ୨ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ କରବ
ବର୍ଣ୍ଣନ । କୋବିଦେ ମୋ ଦୋଷ ନ ଭେନ । ୩ । ଗାନ ଗୁନଙ୍କ
ଧନ ସେହି । ନିର୍ମଳ ଶୋଭା ଭାବଗ୍ରାସୀ । ୪ ।

ଦେବ ମୁଷଳୀ ନିଳାମ୍ବର ଧରଂ
କୋଟି ଲବଣ୍ୟ ବାଳାର୍କ ଲୋଚନଂ ।
ସୁନ୍ଦରଂ ଶଶିକାନ୍ତି ସଦାମ୍ୟ ରୂପଂ
ଦ୍ଵିଭୁଜଂ ନନ୍ଦସୁତଂ ତୁହିରୁନ୍ଦେ ।
ଗୋରଲୈଃ ଭୂଷିତଂ ବେଷ୍ମୁ ସ୍ଵସ୍ତନଂ
ନୃତ୍ୟଦି ଗାୟଦି ଜୀବ ହିତାୟ ସବଦା ।
ସ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ପଦ ପଙ୍କଜୌ ମନୋ
ନିଷ୍ଠୟଂ ଚନ୍ଦ୍ରସ୍ଵ ତୌ ଉମନ୍ତୁ ଶ୍ରେଣଂ ।

ଦେବ ପୁଷ୍ପାଳୀ ମାଳାମୁର । କୋଟି ବାଳାର୍କ ଅଶି ଯାର । ୧ ।
 ସୁନର ଶଶି କାନ୍ତ ଗୁଚ୍ଛେ । ସବଦା ମଧୁହାସ୍ୟ ସଜ୍ଜେ । ୨ । ଗୋରଚ
 ଭୂଷଣରେ ପୁଣି । ଶିଫା ବର୍ଦ୍ଧଣୀ ସୁନ ଧନ । ୩ । ଜୀବର ମଙ୍ଗଳ
 କାରଣ । ଗାର ନାଚନ୍ତି ଅନୁକ୍ଷଣ । ୪ । ସେ ନନ୍ଦସୁତ ମାଳାମୁର ।
 ତା ପାଦ ପଦ୍ମରେ ମୋହର । ୫ । ନରକେ କର ହେ ଭବନ ।
 ତାର ବସୟ ଅନୁକ୍ଷଣ । ୬ । ପଣ୍ଡିତେ ମୋ ଦୋଷ ନ ଦେନ ।
 ମୁଁ ସେ ଅଧମ ନିଚଜନ । ୭ ।

ଗୀତ ।

ନମର ଦେବ ଶଙ୍କର୍ଷଣ । ଅବାଦ ପରମ କାରଣ । ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ
 ଚରଣକୁ ଧ୍ୟାନ । କଥାଏ କହୁଅଛୁ ମୁହିଁ । ଶୁଣ ସୁଜନେ ଦେଇ
 ମନ । ନ ଦେବ ଅକାଳେ ପଚନ । ପରମ ମଙ୍ଗଳ ଶ୍ରୀହର । ତା ଶୁଣ
 ଯଶକୁ ଅବୋର । ମନ ଶ୍ରବଣ ଦଥ ଜନ । କଳି କଳୁଷ ବିକ୍ଷାପନ
 । ୧ । ବସ୍ତେ ବା ଶୁଣି ନାହିଁ ଶୁଣ । କହୁବା ଉଚିତ ପ୍ରମାଣ ।
 ସେତେକ ଧର୍ମ ସମ୍ପାପନ । ଜୀବର ମଙ୍ଗଳ ବଧାନ । ନାଶିବ ସକଳ
 କଳୁଷ । ସକଳ ପାପ ଯିବ ନାଶ । ଏ ବ୍ରତ ଅଛି ଏ ସୁନର । ଶୁଣି
 ବା ସବ ନାଶ ନର । କର ହେ କୃଷ୍ଣ ପଦେ ଧ୍ୟାନ । ତା ନାମ
 କର ସଙ୍ଗର୍ତ୍ତନ । ଏ ଦେହ ସ୍ଵଭାବେ ତ୍ରିଗୁଣ । ବଞ୍ଚୁ ମାୟାରେ
 ଏ ବନ୍ଦନ । ମାୟା ସେ କାଳରୂପ ହୋଇ । ଜୀବକୁ ବନ୍ଦନରେ
 ଫେର । ଧରନ୍ତୁ ଛାଡ଼ାପ ଦଉଡ଼ି । ସଦାର ରହନ୍ତୁ ଅବୋର । ସେ କରେ
 କୃଷ୍ଣ ପଦେ ମନ୍ତ୍ର । ତାହାରେ ମାୟା ଡରଇଟି । ସୁଜନ ଶୁଣ ମୋର
 ଗୀତ । ନ ଦେବ ଅକାଳ ବ୍ୟାଧି । ୩ । କୁହୁକ ପ୍ରାୟ ଗତି ତାର ।
 ଦୋଷିଛୁ ଅବନି ଭବର । ସେ କାଳରୂପୀ ରଗବାନ । ଅଶେଷ ବ୍ୟାଧି
 ରୂପ ଜାଣ । ଦେଇଛୁ ପ୍ରାଣୀ କଲେବର । ଏଥିକୁ ଉପାୟଟି କର ।
 ନ ଦେବ ଅକାଳ ମରଣ । କର ହେ ନାମ ସଙ୍ଗର୍ତ୍ତନ । ପୂଜା
 ବଧାନ ବ୍ରତ କର । ଶୁଣିବା ସବ ନାଶ ନର । ୪ । ଅଛୁ ଏ ସହର

ଚମ୍ପୁଛୁ । କାଳ ଯେ ଗ୍ରାସ କରୁଅଛି । ବାଳକ ଯୁବା ବୃଦ୍ଧା ନାଶ ।
 ଖାଉଛି ବ୍ୟାଧିରୂପ ଧର । ଏ କାଳରୂପୀ ଭଗବାନ । ସୁଜନେ କର
 ଏହି ଜ୍ଞାନ । ଏହାଙ୍କ ମୁଖରୁ ନିସ୍ତାର । ପାଇବା ଉପାୟେକ କର ।
 ସହର ବଜାର କମ୍ପର । ଏଥିକୁ ପ୍ରତିକାର ଏହି । ୫ । ଅରତ
 ନାଦ ଅନୁସ୍ତଣ । ଅକାଳେ ଜୀବର ପତନ । ଏ ସବୁ ଦେଖି ପ୍ରାଣ
 ମୋର । କାନିଲ ଯନ୍ତୁ ନରନ୍ତର । ତନ୍ତୁ ସୁଜନ ହୃଦେ ମୁହିଁ ।
 ବ୍ରତ ବଧାନ ରଚିଲି । ଜାତି ଅଜାତି ଏଥି ନାହିଁ । ସବେ
 ଅରତ ବ୍ରତ ଏହି । ବ୍ରତ ପାଳବ ସବୁ ଜନ । ନିଷ୍ଠେ ଏ କର୍ମର
 ପ୍ରମାଣ । ୬ । ଏ ବ୍ରତ ଯେ ଜନ କରବ । ତରୁର ବର୍ଗପଲ ହେବ ।
 ବ୍ୟାଧି ନାଶିବ ତାର ଦେହ । ତ୍ରିତାପ ନ ରହିବ ତହିଁ । ସବୁ
 ସମ୍ପଦ ତାର ହେବ । ଯେ ଏହି ବ୍ରତ ଅରତବ । ମିଥୁନ ମାସ
 ଦଶମିରେ । ବାହୁଡ଼ା ବିଜେ ଦାମୋଦର । ସେ ଦିନଠାରୁ ବ୍ରତ କର
 ଗୁରୁମାସ ଏ ବ୍ରତ ଧର । ୭ । ଏ ବ୍ରତେ ବେଦ ବଧ ନାହିଁ ।
 ଅରତ ବିନାଶନ ଏହି । ଯେ ଅବା ସେ ଦିନ ନ ପାଳି । ଦଇବେ
 ଯାଇଥାଇ ଭୁଲି । ଶ୍ରାବଣ ସଙ୍କରାନ୍ତ ଦିନ । କରବ ଏ ବ୍ରତ
 ପାଳନ । ନ ପାର ଯେବେ କର୍ମ ଦୋଷ । ଉଁଅସ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦବସ ।
 ସେ ଏକାଦଶୀ ପଞ୍ଚମିରେ । ଦ୍ଵିତୀୟା ପଞ୍ଚମୀ ତିଥିରେ । ୮ । ବ୍ରତ
 ଅରମ୍ଭ ବେଦ ଧର୍ମ । ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଲେ ଅକର୍ମ । ବେଦର ମତ ନ
 ଧରବ । ବ୍ରତକୁ ନଷ୍ଟ ନ କରବ । ଏ ବ୍ରତ ପରମ ମଙ୍ଗଳ । ଯେ
 କରେ ତାର ହେବ ସଲ । ଏଣୁ ଏ ବ୍ରତ ନିରାଧାର । ଯେଣୁ
 ସନ୍ତୋଷ ତରୁଥର । ସକଳ ବର୍ଣ୍ଣେ ଏହି ବ୍ରତ । କରବେ ନାହିଁ
 ବାରଣତ । ୯ । ରାତି ଭିନି ଦଣ୍ଡରୁ ଉଠିବ । ଶ୍ରୀଗୁରୁ ବୋଲଣ
 ରହିବ । ଏପର ଶତ ଅଷ୍ଟୋତ୍ତର । ଗୁରୁଙ୍କ ନାମକୁ ଉଚ୍ଚାର ।
 ଗୋମୟ ସ୍ଵତସ୍ତରେ ନେଇ । ଭୁକ୍ତବା ମୂଳକୁ ଲିପାଇ । ଶଙ୍ଖ ଧ୍ଵନି
 ନିରତେ କର । ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ ନାମ ଧର । ପୁରୁଷ ନାଶ ଏକ

ଭାବ । ସକଳେ ଏ ବ୍ରତ ପାଳକ । ୧୦ । ଏ ବ୍ରତ ପୁରୁଷ ବା ନାଶ
 କରକ ସୁମନେ ବିଶ୍ଵର । ହେଲେ ଭରବରକ ବାଣ । ସକଳେ
 ଯିବ ହେଲେ ଭର । ଜୟ ହେ ଦେବ ଦୁଳଧର । ପ୍ରଳୟ ନାଶି
 ବିଶ୍ଵର । ଜୟ ହେ ଦେବ କାମପାଳ । ତୁ ନାଥ ପରମ ମଙ୍ଗଳ ।
 ଜୟ ହେ ଦେବ ବାହୁଦେବ । ସକଳ ଅବତାର ଠାବ । ୧୧ ।
 ହେ ଶଙ୍କର୍ଷଣ ନୀଳାମ୍ବର । ହେ ପ୍ରଭୁ ରେବତୀ ଉତ୍ତର । ତୁ ନାଥ
 ଦେବ ନାରାୟଣ । ସକଳ ମଙ୍ଗଳ କାରଣ । କେ ଅବା ଶତ ଅଷ୍ଟୋ-
 ଶୋର । କେ ଅବା ସହସ୍ରର ବାର । ତୁଳସୀ ସାତ ବୃକ୍ଷକର ।
 ଚତୁର୍ବ କୁଣ୍ଡ ସାତ କର । ଅଗ୍ରଦେ ପାଞ୍ଚ ଅବା ଏକ । ଗୋମୟେ
 ମାଞ୍ଜିଣ ମଣ୍ଡପ । ୧୨ । ତହୁଁ ଜଳବ ନିଧ୍ୟକର୍ମ । ବାହ୍ୟ ଦନ୍ତ ଧାପନ
 ଧର୍ମ । ଗୁହ୍ୟେ ମୃତ୍ୟୁକା ଦୁଇଥର । ଲିଙ୍ଗରେ ନେବ ଏକବାର ।
 ବାମ କରରେ ଦଶବାର । ସାତ ଯେ ଉତ୍ତୟ କରର । ଦୁଇ
 ପାଦରେ ତିନି ତିନି । ଏତୁପେ ମୃତ୍ୟୁକାକୁ ଦେନି । ସୁଗନ୍ଧ ତୈଳ
 ଅବା କେହି । ହରଦ୍ରା କ୍ଷୁଦ୍ରମ ଲଗାଇ । ୧୩ । ଜଳରେ ଯାଉଣ
 ବୁଡିବ । ଶ୍ୟାକୁଣ୍ଡ ମନ୍ତ୍ର ପଢିବ । ଅଭାବେ ଗଙ୍ଗା ଯମୁନାଦ । ମନ୍ତ୍ର
 ଯେ ପଢି ମାର୍ଗେ ବିଧି । ଜଳରେ ବୁଡି ସ୍ନାନକର । ଗୃହକୁ ଆସିବ ଯେ
 ଫେର । ଦୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ପ୍ରବ ସ୍ରୋତ୍ର ପଢି । ପ୍ରଣାମେ ବେନି କରଯୋଡି ।
 ଗୃହରେ ପ୍ରବେଶିବା ପର । ପରଧାନ ଶୁକ୍ଳ ଅମ୍ବର । ଚିତା ହର
 ମନ୍ଦିର ନେଇ । ନବାକ୍ଷର ଯେ ଦେହେ ଦେଇ । ପୁଣ ତୁଳସୀ ଦେବା
 ପାଣ । ବସିବ ଶୁକାସନ ବେଶ । ଉତ୍ତର ଅବା ନାମାବଳ । କବେ
 ଦେନିବ ଯନ୍ତ୍ରକର । ବୈଷ୍ଣବ ରୂପକୁ ଚିନ୍ତବ । ଗୁରୁ ରୂପ ଯେ ମାନି
 ଥିବ । ରକ୍ଷିବ ବାମ ପାରୁଣର । ଏହି ଭାବରେ ପୂଜାକର । ସୁବର୍ଣ୍ଣ
 ବର ଯେ ବରାଜ । ତନନେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସେ ଅଙ୍ଗ । ସନ୍ନିଧି ରୂପ ହର
 ହୋଇ । ସମଭାବକୁ ଛନ୍ତି ନେଇ । ୧୪ । ଜୀବର ମଙ୍ଗଳ ବିଧାନ ।
 ସାଧନ୍ତି ଦେବ ଅନୁକ୍ଷଣ । ଏ ନାରାୟଣ ରୂପ ହରି । ପୂର୍ବକ ଗୁରୁଙ୍କୁ

ପଶୁର । ତାପରେ ପୁନାର ବ୍ୟାଧି । ଯାହା ଉଚିତ ତାହା ଶୁଣ ।
 ପାଞ୍ଚଟି କୁମ୍ଭ ବାରିପୁଣି । ଅଭର ସିନ୍ଦୂର ଦେଇଣ । ଶ୍ରୀପଳ ରୁଚ
 ପଡ଼ି ଦେଇ । ସୁପିବ ପଞ୍ଚକୁମ୍ଭ ଚହୁଁ । ପ୍ରତ୍ୟହ ଜଳ ଫେରାଇବ ।
 ରୁଚ ପଡ଼ାଦ ଦେଉଥିବ । ୧୬ । ତନନ ପ୍ରତ୍ୟହ ଘଟରେ । ଅଭର
 ଅଭ ସିନ୍ଦୂରରେ । ପୁର ପାଞ୍ଚଗୋଟି ତା ପର । ସୁପିବ ଏରୂପ ଅଶୁର
 ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ଚଇତନ । ଅଦୈବ ଭିନ୍ନଘଟ ଜାଣ । ଜଳ ବା ଗଦା
 ଧର ଦୁଇ । ଏରୂପ ପାଞ୍ଚଘଟ କହୁ । ଏରୂପ ପଞ୍ଚଘଟ କର । ପୂଜିବ
 ସୁନ୍ଦର ଉଚ୍ଚାର । ୧୭ । ଏରୂପ ପୁନାର ପ୍ରମାଣ । କରବ ନାମ ସଙ୍ଗ-
 ଉନ । ନୈବେଦ୍ୟ ଅଦ ଚହୁଁ ଦେବ । ପଞ୍ଚ ଉପଶୁରେ ପୂଜବ । ସେ
 ଅବା ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ ପାଣୀ । ଶୋଭାପ ଉପଶୁର ଘେନି । ପୁନାକୁ
 ଜହରେ କରବ । ମସ୍ତକ କେରେ ନ ଖାଇବ । ପୁନାର ଉପଶୁର
 ଯାହା । ବୁଝାଇ କହୁଅଛୁ ତାହା । ୧୮ । ଅତପ ଅର୍ଣ୍ଣ ନାରିକେଳ ।
 ବାବ ଦୃତାଦ ପଳମୂଳ । ଅମିଳ ମନ୍ଦୁର ବେଶାର । ମଞ୍ଜା ଶାକର
 ପିଠା ଖାଣ । ଧୂପ ପାପାଦ ଚହୁଁ ଦେଇ । ପୂଜବ ତୈଳନ୍ୟ
 ଗୋ.ସାଇଁ । ବରଷା ଦେଲେ କୁଣ୍ଡକର । ଚଉରା ଗୁଡ଼ ମଧ୍ୟେ ଭର ।
 ପୁର ଉଲ୍ଲେଖ କୁଣ୍ଡପାଞ୍ଚ । ପୂଜବ କରା ସୁସଞ୍ଚ । ୧୯ । ଅସାଧ ଶୁକ୍ଳ
 ଦଶମୀର । ଏବ୍ରତ କରବ ପ୍ରଶୁର । କାର୍ତ୍ତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ଦିନ ।
 ଘଟକୁ ଜଳେ ଭସାଇଣ । ଅନଳ ହୋଇ ସନ କର । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଦ
 ହୃଦେ ଧରି । ସୁଖରେ କାଟୁଥିବ ଦିନ । ନ ଦେବ ଅକାଳ ମରଣ ।
 ଶୁଣ ଦେ ବିଜ୍ଞାନ ପଣ୍ଡିତ । ସଶସ୍ତ୍ର ପିଟାଇ କହେବ । ୨୦ । ଶୁକ୍ଳ
 ତ୍ରି ଦଣ୍ଡରୁ ଯେହୁ । ମଙ୍ଗଳା ଚରଣ ବୋଲାଇ । ତା ପରେ ପୁନାର
 ବ୍ୟାଧି । ଏକାକ ହୋଇଲ ମଧ୍ୟାହ୍ନ । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟ ପୁଣି ସେହୁ ।
 ଅରଦ ଭୋଗ ଅଦ ଦେଇ । ଏମାର୍ଗେ ସେ ଜନ ରହିବ । ଭିନ୍ନବାର
 କର୍ମ କରବ । ପ୍ରତ୍ୟହ ଭିନ୍ନବାର ଦେଲ । ପ୍ରାତଃ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସଞ୍ଜବେଳା ।
 ନିଶାରେ କେରେ ନ ପୂଜବ । ପାରିଲେ ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳ କରବ । ଯାହାର

ବ୍ୟବସାୟ ଥିବ । ସେ ବେଳା ଭାଗ କରିଦେବ । ଭିନ୍ନଦଣ୍ଡ ଯେ
 ଏକଥର । ବସ୍ତୁକୁ ଅଭ୍ୟାସନା କର । ଏପରି ନିଅନ୍ତୁ କାଳ ।
 ପୂଜକ ଦେବ ଅଦମ୍ଭ । ୧୧ । ଏରୂପ ବ୍ରତକୁ ଅତର । ଅବାଳ
 ମୃଗୁ ଭୟଦୂର । ନିଷ୍ଠା ଦେବ ସୁଜ୍ଞାନ । ବଶ ଦେବ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ
 ମାନ । ଜାତେନ୍ଦ୍ରୀ ହୋଇ କର ବ୍ରତ । ନୋହିଲେ ଦେବ
 ବିପତ୍ତି । ଅହିଂସା ଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟ ପଣ । କରେ ଯେ ଏ ବ୍ରତ
 ପାଳଣ । ତାହାର ସବୁ ସୁଖ ହୋଇ । ଅକାଳେ ମୃଗୁ ଘଟେ
 ନାହିଁ । ୧୨ । ଶ୍ରୀବତ୍ସେ ଶାକ ନ ଖାଇବ । ଭାଦ୍ରବେ ଦଧି ନ
 ହୁଁଇବ । ଅଶ୍ୱିନେ ନ ଖାଇବ ଖିର । ଏହି ପାଳନା ଏ ବ୍ରତର ।
 ବାଉଁଶେ ସବୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ନେଇ । ନୈବେଦ୍ୟ ଅନ୍ନପୂଜା ଦେଇ । ପୂଜକ
 ନିତ୍ୟାତନ ହୁଏ । ଏ ଚତୁର୍ଥୀସ ବ୍ରତ କର । ନ ଦେବ ଅବାଳ
 ନିଧନ । ନିଷ୍ଠା ଶୁଣ ସାଧୁଜନ । ୧୩ । ସୁଜନେ ଏହି ବଚକଥା ।
 ନାମ ବସ୍ତୁ ଘଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ସୁଜନେ ଏହି ରସେ ମାତ । କାଳକୁ
 କର ଦେ ଅବାତ । ଇସ୍ତ ଦମନ ବଳେ ଦେବ । ଶରୀର ନିରୋଗୀ
 ହୋଇବ । ଇନ୍ଦ୍ର ଯେ ବରଷିବ ଜଳ । କେରେହେଁ ନାହିଁ ଅମଙ୍ଗଳ
 ଏବ୍ରତ କର ନାଶ ରୟ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନାମ ଯେ ଅଭୟ । ସେ ନାମେ
 କର ଦେ ବିଶ୍ୱାସ । ସକଳ ଭୟ ଯିବନାଶ । ୧୪ । ସିଦ୍ଧ ବାରଙ୍ଗ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାୟ । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଅଶ୍ରମ । ସେହି ପ୍ରାୟରେ ମୋର ଘର ।
 ମୁଁ ଶ୍ରୀରାମ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନାମ । ସୁଜନ ଜନ ହୃଦୟ । ଏବ୍ରତ କର
 ସବେ ଭାଇ । ନଦେବ ଅବାଳ ମରଣ । ଯୋଗ ବଚନ ଏ ପ୍ରମାଣ ।
 କହଇ ଶ୍ରୀ ବରଦା ଘୋଷ । ଏକଥା ଶାସ୍ତ୍ରର ଅଦେଶ । ୧୫ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ଳୋକ ।

ଅହୁର ବୁଦ୍ଧି ବ୍ରତର । ଶୁଣ ସକଳ ଜ୍ଞାନୀ ନର । ୧ । ଯେ
 ଅବା ଅସାଧ ମାସର । ନବରେ ଏ ବ୍ରତ ଅରୁର । ୨ । ଶ୍ରୀବତ୍ସେ
 ଭାଦ୍ରବେ ଅତର । ନୋହିଲେ ବିନୟମାସେ କର । ୩ । ଅଭାବ ପାଇ
 ଏ ବିଧାନ । ନୋହିଲେ ଅସାଧେ ପ୍ରାଣ । ୪ । ମଙ୍ଗଳ ବିଧାନ

ପ୍ରଶ୍ନ । ମଙ୍ଗଳ ଏ ବ୍ରତ ଅଶ୍ବର । ୫ । ସିଂହ ପୁରୁଷ ଏହି ବ୍ରତ ।
 କରବେ ବିଧରେ ଉଚିତ । ୬ । ଜିହେନ୍ଦ୍ରୀ ହୋଇ ବ୍ରତ କର । ମନ
 ସମୟକୁ ବିଶ୍ବର । ୭ । ଇନ୍ଦ୍ରପୁ କେରେ ନ ଚଳିବ । ଶୁଲିଲେ ବ୍ରତ
 ନଷ୍ଟ ହେବ । ୮ । ସ୍ବପ୍ନରେ ନାହିଁ କିଛି ଦୋଷ । ସ୍ବପ୍ନ ସେ ବିକାର
 ବିଶେଷ । ୯ । ବ୍ରାହ୍ମି ମୁଦ୍ର ଅଦେ ଜାଣ । କରଣ ଗୁରୁ ପାଦେ ଧ୍ୟାନ
 । ୧୦ । ତାପରେ ନାମ ଉଚ୍ଚସ୍ବରେ । ଗାଇବ ଶ୍ରୀହର ବାସରେ । ୧୧ ।
 ମୃଦଙ୍ଗ ଶଙ୍ଖ ସେ କାହାଳୀ । ଘଣ୍ଟା ମର୍ଦ୍ଦଳ କାଠ ତାଲି । ୧୨ । ହର
 ଶବଦ ହୁଳ ହୁଳ । କିର ଭାବିବ ବନମାଳୀ । ୧୩ । ହେ ପ୍ରଭୁ କମ-
 ଲା ରମଣ । ଅଧି ପୁରୁଷ ଭଗବାନ । ୧୪ । ତୋହର ନାମ ସେ
 ଧରଇ ତହିଁ ବା ଅମଙ୍ଗଳ କାହିଁ । ୧୫ । ସୃଷ୍ଟି ପାଳନ ସହାରଣ ।
 ପରମ ମଙ୍ଗଳ ଯା ନାମ । ୧୬ । ତରଣେ ନୃପୁର ମଧୁର କଟିରେ
 ଶେ ହେ ପୀତାମ୍ବର । ୧୭ । ଅଙ୍ଗରେ ଶୋଭା ବନମାଳ ଝଟକି ହାସ୍ୟ
 ଅଧି ମୂଳ । ୧୮ । କଚିବି ହୁଟି ବାହୁର ବଇଁଶୀ ଶିଘା ବେନିକର ॥
 ସ୍ବଭାବେ ଗୋପାଳଙ୍କ ଜାତି ତ୍ରିଭୁଞ୍ଜ ଭର୍ତ୍ତମା ମୂରତି । ୧୯ । ନଟ
 ଆକୃତି ଭଗବାନ ରହି ଅଛନ୍ତି ଗୁପ୍ତଭେଣ । ୨୦ । କେବଳ ପ୍ରେମ
 ମୟ ସେହି ଅନନ୍ତ ରସରେ ମିଳେ ନାହିଁ । ୨୧ । ଏ ବଡ଼ କଠିଣ
 ସାଧନ । ଜଣନ୍ତି ଏହା ମହାଜନ । ୨୨ । ମୋଗ କର୍ମ ଜ୍ଞାନ ଉପର
 ପ୍ରେମର ଅଟଇ ଏ ଘର । ୨୩ । ସୁଜନେ ଏହିରସେ ମାତ କୃପା
 କରବ ନନ୍ଦ ସତ । ୨୪ । ସେ ବଡ଼ ଦୟାଳୁ ଶ୍ରୀହର ଶ୍ରୀଗୁଣାଙ୍ଗତ
 ନିଶିଶ୍ୟା । ୨୫ । ହଟିଆ ନାଗର କହାଇ ତାଠାରୁ ବଳ କେହି
 ନାହିଁ । ୨୬ । ଯା ନାମ ପରମ ଐଶ୍ବର । କିବା କରବ ବୈଦ୍ୟବିଧ । ୨୭-
 ଶୁଣିଛ ଗୁପ୍ତ ରାମାୟଣ ତା ନାମ ଧର ହନୁମାନ । ୨୮ । ସ ଗର ପଡ଼ିଲ
 ତ ଢେଇଁ । ରାମ ନାମକୁ ହୃଦେ ନେଇ । ୨୯ । ସୀତାଙ୍କୁ ଖୋଜି ଠାବ
 କଲ । ଅନେକ ଦଇତ ମାଇଲ । ୩୦ । ସାଧୁଲ ଶ୍ରୀରାମର କାର୍ଯ୍ୟ
 ନାମ ସାଞ୍ଜ୍ୟାଦେ ବିଷ୍ଣୁ ତେଜ । ୩୧ । ଅର୍ଜୁନ ସେହି ନାମ ଧର

କୁରୁକ ବଣ ନାଶ କର । ୩୩ । ସାରଥୀ ପଣେ ଖଟାଇଲ । ନାମରେ
 ବାଜଣ ରଖିଲ । ୩୪ । ଅଜାମିଲ ଯେ ବସବର ନାମରେ ହୋଇଲ
 ନିସ୍ତାର । ୩୫ । ତା ନାମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେହି ବଲ୍ଲ ସମସ୍ତ ଗୁଣ ଚର୍ଚ୍ଚି
 ଦେଲ । ୩୬ । ଯେ ଧର୍ମ ନଥିଲକ ପୁରୁଷ ସେ ଧର୍ମ ଅତିଦେଲ
 ଏବେ । ୩୭ । ଶୁଧାକ ଗୁଣ ରୂପ ଧର ଆପେ ହୋଇଲ ବ୍ରହ୍ମଗୁଣୀ ।
 ଜୀବକୁ ବୋଲେ କହ ହର । କୈତବେ ସନ୍ତାପୀ ସେ ହର । ୩୮ ।
 ଗୌଡ଼ ଦେଶରେ ଜନ୍ମ ହେଲ ଚୈତନ୍ୟ ନାମ ବୋଲାଇଲ । ୪୦ ।
 ଅନନ୍ତ ମହୁମା ତାଙ୍କର ଚାହାର ନାମ କର ସାର । ୪୧ । ତା ବନ
 ନାହିଁ ଅନ୍ୟଗତ । ଯାହା କରବ ଶିରପତି । ୪୨ । ସେ ନାମ କର
 ହୋ ଜାର୍ତ୍ତନ । କର ଏ ବ୍ରତ ଆଚରଣ । ୪୩ । ବ୍ରତେ ହର କଥା
 ଶ୍ରବଣ ଅବଶ୍ୟ କରବା ପ୍ରମାଣ । ୪୪ । ହରବଣ ଯେ ଭାବଗବତ
 ଗୀତା ଆଦି ଯେ ବହୁ ଗ୍ରନ୍ଥ । ୪୫ । ଏ ମାନ ଅବଶ୍ୟ ପଢ଼ିବ ଚରଣ ।
 ମୃତକୁ ଦେଖିବ । ୪୬ । କାର୍ତ୍ତିକ ଫୁଲିମା ଦିବସେ । ଏ ବ୍ରତ ବଢ଼ା-
 ଇବ ଶେଷେ । ୪୭ । ସାଧରେ ଫୁଲ ବଢ଼ାଇବ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୈଷ୍ଣବେ
 ପୂଜିବ । ୪୮ । ଭୁଲସା ଘଟକୁ ରଖିବ । ପଞ୍ଚ ଘଟକୁ ଭସାଇବ । ୪୯
 ବ୍ରତରେ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ପଢ଼ିବ । ସକଳ କଷ୍ଟ ନିସ୍ତରବ । ୫୦ ।
 ସୁତନ ହୃତର ନିମିତ୍ତ । ଭାଷା ପ୍ରବନ୍ଧେ କଲି ଗୀତ । ୫୧ । କରଣ
 ବହୁତ ସାଧନ । ସେବଣ ଯିକଙ୍କ ଚରଣ । ୫୨ । ଅନେକ ଶାସ୍ତ୍ରମାନ
 ରେବ । ରଚନା କଲି ସ୍ଥାନ ରୁକ୍ତି । ୫୩ । ଯେ ଏହା ପଢ଼ିବ
 ଶୁଣିବ । ସକଳ ପାପ ନାଶ ହେବ । ୫୪ । ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଯେ ଜନ
 ପଢ଼ଇ । ଅସୁଖି ଦୋଷୁ ନିସ୍ତରଇ । ୫୫ । ନିତାନ୍ତ ଅଭାବରେ ଜନ ।
 ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ପଢ଼ିଣ ଜାର୍ତ୍ତନ । ୫୬ । ଶ୍ରୀ ବଳଦେବ ପାଦ ଧାଇଁ । ନାଚିବ
 ପାଗଲ ପରାଇ । ୫୭ । ମୂଳଟି ଅଟଇ ବ୍ୟାସ । ନାଶିବ ସକଳ
 କଳୁଷ । ୫୮ । କହେ ବରଦା ସ୍ଥାନ ମଢ଼ି । ଲଭେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭଗଇ ॥
 ଇତି ଅକାଳ ମରଣ ଓ ଚତୁର୍ଥୀୟ ବିଷୁବର କଥା ସମାପ୍ତ ।